

Oslo, 28. juni 2024

Hørings svar – Offentlig høring av forslag til endringer i barnevernsloven mv.

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) er en interesseorganisasjon der hele bredden av tros- og livssynsfeltet i Norge er representert ved ulike tros- og livssynssamfunn. Siden 1996 har STL arbeidet for likebehandling av tros- og livssynssamfunn i Norge og for å fremme respekt og forståelse mellom tros- og livssynssamfunn og mellom disse og storsamfunnet. Vi arbeider også med ulike sosiale spørsmål og har siden 2019 arbeidet med barnevernstematikk etter anbefaling fra Barne- og familieetaten i Oslo, og etter ønske fra flere av våre medlemssamfunn.

I de følgende kommentarene vil vi gi tilbakemeldinger på forslagene i kapittel 6 *Stabilitet i fosterhjem*, og kapittel 11 *Krav til kompetanse og veiledning i barnevernet*, med et særlig fokus på viktigheten av kompetanse på tro og livssyn, og å anerkjenne tro- og livssyn som en del av «det hele mennesket», også i møtet med barn.

Kapittel 6 Stabilitet i fosterhjem

I delkapittel 6.2.1.5 *Fosterforeldrenes ansvar for å utøve daglig omsorg for barnet* foreslår utvalget å «begrense foreldreansvaret i barnevernsloven § 5-4 andre ledd til å gjelde beslutninger om samtykke til adopsjon, navneendringer og inn- og utmelding av tros- og livssynssamfunn, slik at valg av type skole og andre grunnleggende personlige forhold ikke skal inngå i restforeldreansvaret.»¹ Utvalget mener at dette vil styrke barnets muligheter og gi sterkere grad av forutsigbarhet, ved at ansvarsforholdene blir tydeligere og det ikke er behov for å innhente foreldrenes samtykke.

Å gjøre fosterforeldre og barnevernsansatte for øvrig i stand til å gi så god omsorg som mulig er nødvendig og ønskelig. Derfor er det nødvendig med kompetanseheving i barnevernet, fosterhjem og befolkningen om tro og livssyn, ulike praksiser, tradisjoner og kulturer. Valg av skole kan være knyttet til tro- og livssyn, som har et særskilt menneskerettslig vern jf. Menneskerettserklæringens artikkel 18 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (ICCPR) artikkel 18. Vi er bekymret for at det å fjerne valg av skole fra restforeldreansvaret vil gå på bekostning av tros- og livssynsfriheten, og støtter derfor departementets vurdering om ikke å følge opp utvalgets forslag på det punktet, da «valg av type skole kan ha nær sammenheng med foreldrenes tro og livssyn som har et særskilt menneskerettslig vern.»²

Barnevernloven og lov om tros- og livssynssamfunn gir grunnlag for å inkludere barn i spørsmål om tro og livssyn også før de når religiøs lavalder, i overensstemmelse med barnets modenhet. Når det gjelder religiøsitet kan det være krevende, da engasjement i trossamfunn også kan være

---

¹ [Høringsnotat – kvalitetsreform \(regjeringen.no\)](#), s. 92

² [Høringsnotat – kvalitetsreform \(regjeringen.no\)](#), s. 95

en side ved en familiekonflikt. Departementet skriver dog at «Dersom det skaper problemer for barnet at foreldrene er verge, kan foreldrene fratas vergemålet etter vergemålslovens regler. Departementet viser til Justis- og beredskapsdepartementets arbeid med helhetlig gjennomgang av vergemålsloven som nevnt over.»³ (s. 96). Vi anser det derfor som hensiktsmessig å beholde den opprinnelige ordlyden i § 5-4 andre ledd.

11 Krav til kompetanse og veiledning i barnevernet

Kapittel 11 tar for seg hvorvidt det skal gjøres endringer i kravet om kompetanse i barnevernet. STL har ikke grunnlag for å melde tilbake hvorvidt de ansatte bør ha fagutdanning, bachelor eller master, men vil på generelt grunnlag spille inn at vi finner at det i flere offentlige instanser er behov for økt kompetanse og kunnskap om tro og livssyn spesifikt.

Tro og livssyn er en del av livet for mange mennesker som preger klesdrakt, matvaner, høytider, oppdragelse, kultur og normer. Det er ikke noe man legger igjen hjemme, eller tar frem bare på fredag, lørdag eller søndag. Tro og livssyn er dermed potensielt en del av både ressursene mennesker besitter og problemkomplekset de opplever, og det har betydning for møter med mennesker og institusjoner. Det er følgelig viktig at tro og livssyn blitt tatt hensyn til eksplisitt. I motsatt fall risikerer man at tro og livssyn usynliggjøres i en generell mangfoldskategori og dermed potensielt ligger som et uidentifisert hinder for god problemforståelse og gode løsninger. Kunnskap, men først og fremst trygghet i å lytte og se etter hva tro og livssyn i praksis betyr for en familie, vil være en viktig ressurs for barnevernets ansatte.

STL har god grunn til å anbefale kurs som BRO: Barnevern, religion og oppdragelse. Kurset handler om å bidra med kompetanse- og kunnskapsheving for ansatte i barnevernet, for familier med et aktivt tros- /livssynsliv som kommer i kontakt med barnevernet, for ledere og nøkkelpersoner i religiøse miljøer og for fosterforeldre og potensielle fosterforeldre. BRO finansieres av Bufdir, og arbeidet er blitt tatt godt imot både i vårt prosjekt, og som del av kompetansehevingsprogrammet VID vitenskapelige høyskole tilbyr barnevernet på oppdrag fra Bufdir. I perioden 2021-2023 har vi gjennomført kurs og workshops for ansatte i barnevernet i flere kommuner og bydeler og fasilitert workshops for barnevernet og religiøse miljøer sammen. Med barnevernet har vi særlig lagt vekt på å tematisere de ansattes forhold til, og erfaringer med religion og livssyn, og bevisstgjøre ansatte om hvordan egne holdninger, forestillinger og kunnskap kan påvirke jobben man gjør.

Med vennlig hilsen,

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn v/

Trond Enger
styreleder

Niels Fredrik Skarre
konstituert generalsekretær

³ [Høringsnotat – kvalitetsreform \(regjeringen.no\)](#), s. 96)